

SOS1000: Forelesningsplan og pensum

Pensums sider: 151 sider + 410 sider + 417 sider + ca 400 sider (demografi) + 463 (arbeid)

1. Hva er sosiologi og hva gjør sosiologer?

Forelesere: Cathrine Holst og Torbjørn Skardhamar (i samarbeid med Hilde Omberg)

2. Sosiologiske perspektiver og spørsmål (I)

3. Sosiologiske perspektiver og spørsmål (II)

4. Sosiologiske perspektiver og spørsmål (III)

Foreleser: Ivar Frønes

Pensum:

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 1-4 (What is Sociology?, Asking and Answering Sociological Questions, Theories and Perspectives, Globalization and Social Change) (151 sider)

*

DEMOGRAFI

5. Alder, periode, kohort

Forelesningen dekker noen demografiske grunnbegreper og mål, samt introduserer begrepet om den demografiske overgangen.

Pensum: DNS Lyngstad, Dyrvik,

6. Fruktbarhet

Fruktbarheten er befolkningens stoffskifte. Den synker i Norge – hvorfor? Hvor mange barn får vi? Når får vi dem?

Pensum: AG 9, AG 10, Hart m.fl., Sundt

7. Familiemønstre i Norge

Forelesningen dekker historiske endringer i familiemønstre i Norge og andre land.

Pensum: AG 9, 10, DNS Frønes/Brusdal

8. Bosetting, husholdning, innvandring

Regional demografi og internasjonal migrasjon er temaene for denne forelesningen.

Pensum: DNS Lyngstad, DNS Sørli, Østby

9. Helse og dødelighet

Et bredt perspektiv på helse og dødelighet, med et eksempel fra Norge: Har mer frihet i familieliv ført til større ulikhet i dødelighet? Det store spørsmålet er dog om vi bli udødelige.

Pensum: DNS Elstad, AG 11, Kravdal m.fl., Oeppen og Vaupel

Pensum:

Giddens, Anthony (2015): Sociology. Cambridge: Polity Press, kapittel 9, 10, 11 ("The life course", "Families and intimate relationships", "Health, illness and disability") (tilsammen 144)

Lyngstad, Torkild H. (2016) "Befolkningsutviklingen", i Frønes og Kjølsrød (red) *Det Norske Samfunn*, kap 1 (xx sider)

Sørli, Kjetil. (2016) "Bosetting, flytting og regional utvikling", i Frønes og Kjølsrød (red) *Det Norske Samfunn*, kap 2 (xx sider)

Frønes, Ivar og Ragnhild Brusdal. (2016) "Livsløp, generasjoner og sosial endring", i Frønes og Kjølsrød (red) *Det Norske Samfunn*, kap 23 (xx sider)

Dyrvik, S (2007) *Den demografiske overgangen*. Oslo: Samlaget. Utvalg tilsvarende ca 40s.

Hart, R. K., M. Rønsen og A. Syse (2015) Hvem velger å få (flere) barn? *Økonomiske analyser* 4/2015. URL: https://www.ssb.no/befolking/artikler-og-publikasjoner/_attachment/248163?_ts=1515e92fcb0 (12s)

Kravdal, Ø., Grundy, E., Lyngstad, T. H., & Wiik, K. A. (2012). Family Life History and Late Mid-Life Mortality in Norway. *Population and Development Review*, 38(2), 237-257. (20s)

Oeppen, J., & Vaupel, J. W. (2002). Broken limits to life expectancy. *Science*, 296(5570), 1029-1031. (3s)

Syse, A. (2016) Er det de friskeste innvandrerne som kommer til Norge? *Samfunnsspeilet* 3/2016. URL: <https://www.ssb.no/befolking/artikler-og-publikasjoner/er-det-de-friskeste-innvandrerne-som-kommer-til-norge> (7s)

Sundt, E. "Om giftermål i Norge". Kap. 1-2, 4-5, 8 Tilgjengelig på internett. (Utvalg tilsvarende omtrent 45 sider)

Østby, L. (2016) Asylsøkere: Hvor mange får bli flyktninger, og hvordan påvirkes innvanderbildet? Fra asylsøker til flyktning – før og etter kriseåret 2015. *Samfunnsspeilet* 4/2016 URL: <http://www.ssb.no/befolking/artikler-og-publikasjoner/fra-asylsoker-til-flyktning-for-og-etter-krisearet-2015> (6s)

*

ARBEID

10. Arbeidsliv og økonomi

Foreleser: Frederik Engelstad

Pensum:

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 7 (52 sider)

Hippe, Jon H. og Kristine Nergaard (2016) Nordisk arbeidsliv: Modell under press, i Frønes og Kjølsrød (red) *Det Norske Samfunn*, kap 15 (24 sider)

Schiefloë, Per Morten (2016) Norge og oljen, i Frønes & L Kjølsrød (red.), Det norske samfunn (7. utgave). Gyldendal akademisk, Kapittel 20 i Bind 2 (28 sider)

11 og 12. Ulikhet, klasse og sosial mobilitet

Foreleser: Magne Flemmen

Pensum:

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 12, 14 og 20 ("Stratification and Social Class", "Education" og "Global inequality") (tilsammen 151 sider)

Hansen, Marianne Nordli (2011). Finnes det en talentreserve? : betydningen av klassekarakterer for oppnådd utdanning. Søkelys på arbeidslivet. ISSN 1504-8004. 28(3), s 173- 189 (16 sider)

Hansen, Marianne Nordli & Wiborg, Øyvind (2010). Klassereisen - mer vanlig i dag?, I: Kenneth Dahlgren & Jørn Ljunggren (red.), *Klassebilder: Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-01580-4. Kapittel 14. s 197 - 212

Bakken, Heggen og Helland (2016) Utdanning, I Frønes & L Kjølsrød (red.), Det norske samfunn (7. utgave). Gyldendal akademisk, Kapittel 25 i Bind 2

13. Diskriminering i arbeidslivet

Foreleser: Gunn Birkelund

Pensum:

Birkelund, Gunn Elisabeth; Heggebø, Kristian & Rogstad, Jon (2016). Additive or Multiplicative Disadvantage? The Scarring Effects of Unemployment for Ethnic Minorities. *European Sociological Review*. ISSN 0266-7215. 33(1), s 17- 29 . doi: 10.1093/esr/jcw030 (12 sider)

Are Skeie Hermansen; Occupational Attainment Among Children of Immigrants in Norway: Bottlenecks into Employment--Equal Access to Advantaged Positions?. *Eur Sociol Rev* 2013; 29 (3): 517-534. doi: 10.1093/esr/jcr094 (17 sider)

Birkelund, Gunn Elisabeth & Petersen, Trond (2016). «Likestilling. Utdanning, politikk og arbeid», I: Ivar Frønes & Lise Kjølsrød (red.), Det norske samfunn, bind 2. Gyldendal Akademisk. ISBN 9788205490215. Kap. 22. s 190 – 210 (20 sider)

Devah Pager and Hana Shepherd (2017) “The Sociology of Discrimination: Racial Discrimination in Employment, Housing, Credit, and Consumer Markets”, **Annual Review of Sociology**, Vol. 34:181-209, DOI: 10.1146/annurev.soc.33.040406.131740 (28 sider)

14. Det nye arbeidslivet: automatisering

Foreleser: Lars Klemetsdal

Pensum:

Brynjolfsson, E & McAfee, A. 2014. *The Second Machine Age*. New York: Norton
Kap 2 : “The skills of the new machines: technology races ahead” (26 s.)
Kap 9: “The spread” (22 s.)
Kap 10: “The biggest winners, stars and superstars” (15 s)
(Tilsammen 63 sider)

MacCrory, F. et al: (2014) “Racing with and against the machine: Changes in occupational skill composition in an era of rapid technological advance” Thirty fifth international conference on information systems, Auckland 2014: 17 s http://k12accountability.org/resources/For-Parents/Racing_With_and_Against_the_Machine_-Changes_in_Occupational_Skill.pdf

*

POLITIKK

15. Velferdsstat, kjønn og fattigdom

Foreleser: Anne Lise Ellingsæter

Pensum:

Ellingsæter, Anne Lise (2012): Familien i klassesamfunnet, *Velferdsstatens familier: nye sosiologiske perspektiver*. Oslo: Gyldendal Akademisk (20 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 13 (Poverty, Social Exclusion and Welfare) (45 sider)

Kautto, Mikko (2010): The Nordic Countries, *The Oxford Handbook of the Welfare State*, DOI 10.1093/oxfordhb/9780199579396.003.0040 (15 sider)

van der Wehl, Kjetil A. og Halvorsen, Knut (2015): The bigger the worse? A comparative study of employment and employment commitment, *Work, Employment and Society*, 29(1) (20 sider)

16. Velferdsstat og migrasjon

Foreleser: Grete Brochmann

Pensum:

Brochmann, Grete (2016): Innvandring til Skandinavia: Velferdsstater i pluralismens tid, *Det norske samfunn*. Bind 1, kapittel 6. Oslo: Gyldendal Akademisk (25 sider)

Castles, Stephen og Schierup, Carl-Ulrik (2010): Migration and Ethnic Minorities, *The Oxford Handbook of the Welfare State*, DOI: 10.1093/oxfordhb/9780199579396.003.0019 (15 sider)

17. Politikk, demokrati og sivilsamfunn

Foreleser: Cathrine Holst

Andreassen, Tone Alm (2016): Det organiserte sivilsamfunnet, *Det norske samfunn*. Bind 3, kapittel 31. Oslo: Gyldendal Akademisk (23 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 22 (Politics, Government and Social Movements) (45 sider)

Engelstad, Fredrik m.fl. (2003): Makt og demokrati i arbeidslivet, kapittel 1, s. 15-31. Oslo: Gyldendal Akademisk. (16 sider)

18. Globalisering, krig og fred

Foreleser: Cathrine Holst

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 23 (Nations, War and Terrorism) (37 sider)

Harpviken, Kristian Berg (2016): Konflikt og konsistens: Globale brytninger og den norske utenrikspolitikken, *Det norske samfunn*. Bind 1, kapittel 13. Oslo: Gyldendal Akademisk (19 sider)

Holst, Cathrine og Stine, Anne Elizabeth (2016): I takt eller utakt? Europeiseringen av Norge, *Det norske samfunn*. Bind 1, kapittel 12. Oslo: Gyldendal Akademisk (20 sider)

19. Miljø, politikk og samfunn

Foreleser: Fredrik Engelstad

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 5 (The Environment) (49 sider)

Kasa, Sjur (2016): Klimautfordringer i et norsk og skandianvisk perspektiv, *Det norske samfunn*. Bind 1, kapittel 14. Oslo: Gyldendal Akademisk (22 sider)

Mjøset, Lars (1998): Samfunnsvitenskapens natur, *Samfunnsperspektiver på miljø og utvikling*. Oslo: Tano-Aschehoug, s. 59-84 (26 sider)

*

KULTUR

20. Sosial samhandling, hverdagsliv og fritid

Foreleser: Lise Kjølsrød

Barstad, Anders og Lise Kjølsrød (2016): Fritid, *Det norske samfunn*. Bind 3, kapittel 41. Oslo: Gyldendal Akademisk (21 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 5 (Social Interaction and Everyday Life) (32 sider)

21. Etnisitet, migrasjon og kulturelt mangfold

Foreleser: Mette Andersson

Andersson, Mette, Jacobsen, Christine, Rogstad, Jon og Vestel, Viggo (2012): Alternative script på nettfora, Kritiske hendelser - nye stemmer. Politisk engasjement og transnasjonal orientering i det nye Norge. Oslo: Universitetsforlaget, kapittel 8 (24 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 5 (Race, Ethnicity and Migration) (45 sider)

Rosten, Monika Grønli (2017): Territoriell stigmatisering og gutter som “leker ghetto” i Groruddalen, *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1 (1) (18 sider)

22. Kjønn og seksualitet

Foreleser: Cathrine Holst

Fjær, Eivind Grip, Pedersen, Willy og Sandberg, Sveinung (2015): ‘I’m Not One of Those Girls’. Boundary-Work and the Sexual Double Standard in a Liberal Hookup Context, *Gender & Society* 29(6) (21 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 15 (Gender and sexuality) (50 sider)

Kristensen, Guro Korsnes (2015): Hjemme- og lønnsarbeidets mening og verdi. Norske pars fortellinger om det å kjøpe private husholds- og omsorgstjenester, *Tidsskrift for kjønnsforskning* 39(3/4) (19 sider)

23. Religion

Foreleser: Inger Furseth

Furseth, Inger (2016): Religion i Norden – fra privatisering til religiøs kompleksitet, *Det norske samfunn*. Bind 3, kapittel 39. Oslo: Gyldendal Akademisk (19 sider)

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 17 (Religion) (48 sider)

24. Kriminalitet og avvik

Foreleser: Torbjørn Skardhamar

Giddens, Anthony (2015): *Sociology*. Cambridge: Polity Press, kapittel 21 (Crime and Deviance) (49 sider)

Pedersen, Willy (2015): Rus, ritualer og regulering, *Det norske samfunn*. Bind 3, kapittel 36. Oslo: Gyldendal Akademisk (20 sider)

Skardhamar, Torbjørn (2016): Lovbrytere og lovbruddskarrierer, *Det norske samfunn*. Bind 3, kapittel 42. Oslo: Gyldendal Akademisk (21 sider)

*

25. Linjer i kurset og veien videre

Forelesere: Cathrine Holst og Torbjørn Skardhamar